

EL TEMPS

DIRECCIÓ, ADMINISTRACIÓ, PUBLICITAT I VENDES: Avda. del Baró de Càrcer, 40, 13. 46001 València. Telèfon: (96) 352 48 69. Fax: (96) 352 09 83.

REDACCIÓ DE BARCELONA: Carrer de Casanova, 46, 4-2. 08011 Barcelona. Telèfon: (93) 451 03 75 i 323 00 71. Fax: (93) 323 35 41.

REDACCIÓ DE MALLORCA: Plaça de Caterina Thomàs, 4, 4rt, B. 07001 Palma de Mallorca. Telèfon: (971) 72 07 96. Fax: (971) 72 07 63.

EDITA: Edicions del País Valencià, SA.
PRESIDENT: Rafael Mansanet.
EDITOR: Eliseu Climent.

DIRECTOR: Oriol Castanys.

SUBDIRECTOR: Miquel Alberola.

REDACCIÓ DE VALÈNCIA: Jordi Sebastià (*Cap de redacció*), Lola Carrasco, Xavier Minguéz, Joan Morales, Ignasi Pellicer i Rafa Gil (*Fotògraf*).

REDACCIÓ BARCELONA: Assumpció Maresma (*Cap de redacció*), Oriol Malló, Pere Martí, Eduard Voltas i Mercè Montoliu.

REDACCIÓ MALLORCA: Miquel Payeras.
CORRESPONSALS: F. Robert (Andorra), C. Bellmunt (Tarragona), I. Belda (Alicant), X. Planas (Girona), P. Codonyan (Perpinyà), J. Casaprima (Lleida).

RÚBRIGUES: Andreu Alfaro, Jordi Ballo, Ramon Barnils, Pere Calders, Fabià Estapé, Joan F. Mira, Vicent Partal, J.J. Pérez Benlloch, Manuel Vicent.

COL·LABORADORS: E. Aguilera, J. Alandes, S. Alcalá, Ll. Bonada, F. Bueno, F. de P. Burguera, X. Bussé, J. A. Benach, F. Caballero, Romà de la Calle, C. Capdevila, Antoni Castel, E. T. Climent, J. Comellas, A. Cort, S. Cucurella, M. Domínguez, X. Duran, M. Ferrando, L. Ferrí, V. Franch, C. Gàmez, J.L. Guarnier, D. P. Grau, A. Guasch, J.M. Jativa, J. M. Lloró, J. Marí, J. Morell, T. Picazo, M. Porta Perales, P. Quintana, A. Reig, J. Reus, M. Serra, J. L. Sirera, M. Soler, F. Torrent, X.R. Trigo, E. Vizcarra.

COL·LABORADORS GRÀFICS: J. Andrés, S. Llosà, J. Morera, V. Navarro i C. Puértolas.

ARXIU: Jesús Prats (Fotografia), Rosa Serrano (Documentació).

PUBLICITAT I PROMOCIÓ: Jordi Enguix (*Cap de publicitat*), Pole Position (Catalunya) (93) 302 26 61. Fax: (93) 317 83 45. Intermedia, SA (Madrid) (91) 319 06 51. Fax: (91) 310 66 22.

SUBSCRIPCIONS: Xelo Tortosa.

PRODUCCIÓ: Josep Agustí i Jem Cabanes (*Correcció lingüística*), Lina Casanovas (*Maquetació*), Rosanna Puchades (*Textos*).

DISSENY: Enric Satué.

TRACTAMENT ELECTRÒNIC D'IMATGES:

Eina Edicions, SL.

FOTOMECÀNICA: Anón.

IMPRESSIÓ: Rotogràfica Valenciana SAL.

DIPÒSIT LEGAL: V-853-1984.

Control difusió:

Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda per cap mitjà, ja siga mecànic, fotogràfic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, o qualsevol altre, sense permís de l'editor.

Un estiu més, la catàstrofe

La climatologia hi va col·laborar. El 1992 semblava l'any de l'excepció. Fins la setmana passada tot feia pensar que l'estiu anava a respectar els maltractats boscos valencians i els ciutadans, ja acostumats, donaven com a inevitables les pèrdues patides fins a aquell moment. Però no. En solament uns dies, 10.000 hectàrees de zones naturals han desaparegut sota les flames. L'any pot ja considerar-se catastròfic, tant pel nombre com per la qualitat del terreny cremat. Les condicions meteorològiques es giraren de sobte i el vent de ponent ajudà a la propagació dels incendis amb orígens encara desconeguts, però en què la mà de l'home apareix com a instigadora, i impedi l'actuació dels Dromeders.

De res serveix consolar-se amb la propensió del bosc mediterrani a esclatar en foc; de res, tampoc, atribuir a espècies com els pins ser de fàcil combustió. Incendis d'aquestes dimensions repetits any rere any no són producte de la impotència davant el medi natural sinó també de l'acció criminal, per una banda, i de la poca efectivitat per a lluitar contra ells, de l'altra.

4.000 d'aquestes hectàrees pertanyien a la serra de la Calderona, un espai considerat per molts com el pulmó de València i que, després de nombroses reivindicacions populars, la Conselleria de Medi Ambient de la Generalitat Valenciana encara no havia protegit amb la contundència necessària. Es parlava de la futura declaració de parc natural, tant per a la Calderona com per a l'Espadà; ara ja no hi ha lloc a reivindicacions. La cendra ha demostrat que no arribar a temps és, en casos com aquests, no arribar mai. La ràpida evolució de les flames, ajudades pels vents propicis, i la fragmentació dels fronts de foc han posat en evidència també que ha fracassat el pla per coordinar tots els recursos existents en la lluita contra el foc; que les experiències, no per repetides menys dramàtiques, d'estius anteriors no havien pogut aconseguir que Diputacions,

Generalitat i ICONA uniren els seus esforços sota una mateixa veu.

Ja era evident, però ara ho és amb 10.000 hectàrees menys: cal una única autoritat per a lluitar contra els incendis forestals, cal un pla eficaç que coordine, organitze i pose alerte tots els elements que puguen ser útils, i cal extreure la política de detecció i actuació ràpida. Sense això, l'esforç humà serveix de poc davant unes condicions climàtiques i forestals que ho posen tot en contra. Les oportunitats i els motius per a reaccionar, cada volta són menys.

Però la resposta contra la catàstrofe no s'acaba en la lluita material, la conscienciació sobre els perills del foc ha ultrapassat l'espai de les campanyes d'estiu per a convertir-se en un deure que cal que les autoritats assumesquen constantment.

Tot i així, serà insuficient si no es produeix un canvi de mentalitat entre els ciutadans i s'assumeix que la naturalesa és una herència que ens ha estat llegada i que hem de llegir als que ens continuaran. Tot serveix de ben poc quan darrere de la catàstrofe s'amaga una mà criminal de molt difícil localització, però emparar-se en la dificultat seria, com a mínim, covard i irresponsable.

